

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. september 2018
(OR. en)

10788/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0240 (NLE)

PECHE 265

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitlev
kokkulepe

**PÕHJA-JÄÄMERE KESKOSAS REGULEERIMATA AVAMEREKALAPÜÜGI
VÄLTIMIST KÄSITLEV KOKKULEPE**

Käesoleva kokkuleppe osalised,

tunnistades, et viimase ajani on jää katnud Põhja-Jäämere keskosa avamerd üldiselt aastaringselt ja see on muutnud neis vetes kala püüdmise võimatuks, kuid selle piirkonna jääkate on viimastel aastatel vähenenud;

tunnistades, et ehkki Põhja-Jäämere keskosa ökosüsteemid on olnud inimtegevusest suhteliselt puutumata, on need ökosüsteemid kliimamuutuste ja muude asjaolude tõttu muutumas, ning et kõnealuste muudatuste mõju ei mõisteta hästi;

tunnistades tervete ja jätkusuutlike mereökosüsteemide ning kalanduse olulist rolli toidu ja toitumise seisukohast;

tunnistades Põhja-Jäämere keskosa kaldariikide erilist vastutust ja erihuvi Põhja-Jäämere keskosa kalavarude kaitsel ja säästval majandamisel;

märkides sellega seoses ära Põhja-Jäämere keskosa kaldariikide algatuse 16. juulil 2015 allkirjastatud Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitleva deklaratsiooni näol;

tuletades meelde muu hulgas järgmiste lepingute ja muude rahvusvaheliste õigusaktide merel toimuvat kalapüüki käsitlevaid põhimõtteid ja sätteid, mida Põhja-Jäämere keskosa avamere suhtes juba kohaldatakse:

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguse konventsioon (edaspidi „konventsioon“);

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 10. detsembri 1982. aasta mereõiguse konventsiooni piirialade kalavarude ja pika rändega kalavarude kaitset ja majandamist käsitlevate sätete 4. augusti 1995. aasta rakenduskokkulepe (edaspidi „1995. aasta kokkulepe“) ning

1995. aasta vastutustundliku kalapüügi juhend ning ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni poolt vastuvõetud muud asjaomased dokumendid;

rõhutades koostöö ja kooskõlastamise tagamise tähtsust kokkuleppeosaliste ja Kirde-Atlandi Kalanduskomisjoni vahel, mis on pädev vastu võtma kaitse- ja majandamismeetmeid Põhja-Jäämere keskosa avamere osa kohta, ning muude asjakohaste kalavarude majandamise mehhanismide vahel, mis on moodustatud ja mis tegutsevad rahvusvahelise õiguse alusel, samuti asjakohaste rahvusvaheliste asutuste ja programmidega;

uskudes, et Põhja-Jäämere keskosa avamere tööstuslik kalapüük ei kujune tõenäoliselt lähitulevikus elujõuliseks, mistõttu on praegustes tingimustes ennatlik luua Põhja-Jäämere keskosa avamerel täiendavaid piirkondlikke või allpiirkondlikke kalandusorganisatsioone või -korraldusi;

soovides ettevaatusprintsiiibil põhineva lähenemisviisi kohaselt vältida Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi algust, hoides pidevalt silma peal vajadusel täiendavate kaitse- ja majandamismeetmete järele;

tuletades meelde ÜRO 2007. aasta põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni;

tunnistades Arktika elanike, sealhulgas põliselanike huve Põhja-Jäämere bioloogiliste ressursside ja tervete mereökosüsteemide pikaajalisel kaitsel ja säästval kasutamisel ning rõhutades nende ja nende kogukondade kaasamise tähtsust, ning

soovides Põhja-Jäämere bioloogiliste ressursside ja nende areaaliks olevate ökosüsteemide puhul edendada nii teaduslike kui ka põlis- ja kohalike teadmiste kasutamist Põhja-Jäämere keskosa avamere kalavarude kaitse ja majandamise lähtekohana,

on kokku leppinud järgmises:

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas kokkuleppes kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kokkuleppeala“ – Põhja-Jäämere keskosa avamere osa, mida ümbritsevad veed, mis kuuluvad Kanada, Taani Kuningriigi (seoses Gröönimaaga), Norra Kuningriigi, Venemaa Föderatsiooni ja Ameerika Ühendriikide kalapüügialasesse jurisdiktsiooni,
- b) „kalad“ – kala-, molluski- ja koorikloomaliigid, mis ei kuulu konventsiooni artiklis 77 määratletud sessiilsete liikide hulka,
- c) „kalapüük“ – kalade otsimine, ligimeelitamine, asukoha kindlaksmääramine, püüdmine, loomuse võtmine või kogumine või tegevus, mille tulemusena võib õigustatult eeldada kalade ligimeelitamist, asukoha kindlaksmääramist, püüdmist, loomuse võtmist või kogumist,
- d) „töenduslik kalapüük“ – kalapüük töenduslikel eesmärkidel,
- e) „katsepüük“ – kalapüük tulevase töendusliku kalapüügi jätkusuutlikkuse ja teostatavuse hindamiseks, kogudes sellise kalapüügiga seotud teadusandmeid,
- f) „laev“ – laev, mida kasutatakse või kavatakse kasutada kalapüügiks.

Artikkel 2

Kokkuleppe eesmärk

Käesoleva kokkuleppe eesmärk on vältida reguleerimata avamerekalapüüki Põhja-Jäämere keskosas, rakendades pikaajalise strateegia raames ennetavaid kaitse- ja majandamismeetmeid, et kaitsta terveid mereökosüsteeme ning tagada kalavarude säilitamine ja säästev kasutamine.

Artikkel 3

Kalapüügi ajutised kaitse- ja majandamismeetmed

1. Iga kokkuleppeosaline lubab tema lipu all sõitvate laevadega tegeleda kokkuleppealal tööndusliku kalapüügiga üksnes vastavalt järgmisele:
 - a) kalavarude säästva majandamise kaitse- ja majandamismeetmed, mille on vastu võtnud üks või mitu piirkondlikku või allpiirkondlikku kalandusorganisatsiooni või -korraldust, mis on loodud või mille võib luua ja mis toimib kooskõlas rahvusvahelise õigusega, et majandada sellist kalapüüki vastavalt tunnustatud rahvusvahelistele standarditele, või
 - b) ajutised kaitse- ja majandamismeetmed, mille kokkuleppeosalised võivad vastu võtta vastavalt artikli 5 lõike 1 punkti c alapunktile ii.

2. Kokkuleppeosalisi kutsutakse üles tegelema teadusuuringutega artikli 4 kohaselt loodud teadusuuringute ja seire ühisprogrammi ning nende vastavate riiklike teadusprogrammide raames.
3. Kokkuleppeosaline võib lubada tema lipu all sõitvate laevadega tegeleda kokkuleppealal katsepüügiga üksnes vastavalt kokkuleppeosaliste poolt artikli 5 lõike 1 punkti d kohaselt kehtestatud kaitse- ja majandamismeetmetele.
4. Kokkuleppeosalised tagavad, et nende teadustegevus, mis hõlmab kalapüüki kokkuleppealal, ei kahjusta reguleerimata tööndusliku ja katsepüügi vältimist ega tervete mereökosüsteemide kaitset. Kokkuleppeosalisi kutsutakse üles üksteist oma selliste teadusuuringute lubamise kavadest teavitama.
5. Kokkuleppeosalised tagavad käesoleva artikli alusel kehtestatud ajutiste meetmete ning kõigi täiendavate ja erinevate ajutiste meetmete, mida nad võivad kehtestada artikli 5 lõike 1 punkti c alusel, järgimise.
6. 1995. aasta kokkuleppe artikli 7 kohaselt teevad kaldariikidest kokkuleppeosalised ja muud kokkuleppeosalised koostööd, et tagada kalavarude kaitse- ja majandamismeetmete kooskõla nii riiklikku jurisdiktsiooni kuuluvatel kui ka mittekuuluvatel Põhja-Jäämere keskosa aladel, et tagada kõnealuste varude terviklik kaitse ja majandamine.
7. Välja arvatud lõikes 4 sätestatud juhtumid, ei tõlgendata ühtki käesoleva kokkuleppe sätet nii, et see kitsendaks konventsioonis sätestatud kokkuleppeosaliste õigusi merealaste teadusuuringute valdkonnas.

Artikkel 4

Teadusuuringute ja seire ühisprogramm

1. Kokkuleppeosalised soodustavad teadusalast koostööd, et edendada teadmisi Põhja-Jäämere keskosa bioloogiliste ressursside ja nende areaaliks olevate ökosüsteemide kohta.
2. Kokkuleppeosalised lepivad kokku, et loovad kahe aasta jooksul alates käesoleva kokkuleppe jõustumisest teadusuuringute ja seire ühisprogrammi, et parandada arusaamist kokkuleppeala ökosüsteemidest, ning eelkõige kindlaks teha, kas kokkuleppealal võiks olla praegu või tulevikus kalavarusid, mida võiks olla võimalik säästvalt kasutada, samuti sellise kalapüügi võimalikust mõjust kokkuleppeala ökosüsteemidele.
3. Kokkuleppeosalised suunavad teadusuuringute ja seire ühisprogrammi väljatöötamist, kooskõlastamist ja elluviimist.
4. Kokkuleppeosalised tagavad, et teadusuuringute ja seire ühisprogrammi puhul võetakse arvesse asjaomaste teadus- ja tehniliste organisatsioonide, asutuste ja programmide tööd ning põlis- ja kohalikke teadmisi.
5. Kokkuleppeosalised võtavad teadusuuringute ja seire ühisprogrammi raames kahe aasta jooksul alates käesoleva kokkuleppe jõustumisest vastu andmejagamisprotokolli ning jagavad selle kohaselt asjakohaseid andmeid otse või asjakohaste teadus- ja tehniliste organisatsioonide, asutuste ja programmide kaudu.

6. Kokkuleppeosalised peavad vahetul osalusel või muul viisil teadusalase ühiskoosoleku vähemalt iga kahe aasta tagant ja vähemalt kaks kuud enne kokkuleppeosaliste koosolekuid, mis toimuvad vastavalt artiklile 5, et esitada oma teadusuuringute tulemused, vaadata läbi parimad olemasolevad teadusandmed ja varustada kokkuleppeosaliste koosolekuid õigeaegselt teaduslike nõuannetega. Kokkuleppeosalised määravad kahe aasta jooksul alates käesoleva kokkuleppe jõustumisest kindlaks teadusalase ühiskoosoleku pädevuse ja muud toimimismenetlused.

Artikkel 5

Läbivaatamine ja täiendav rakendamine

1. Kokkuleppeosalised kohtuvad iga kahe aasta järel või soovi korral sagedamini. Oma koosolekutel teevad kokkuleppeosalised muu hulgas järgmist:
- a) vaatavad läbi käesoleva kokkuleppe rakendamise ja asjakohasel juhul arutavad vastavalt artikli 13 lõikele 2 käesoleva kokkuleppe kestusega seotud küsimusi;
 - b) vaatavad läbi kogu olemasoleva teadusteabe, mis on kogutud teadusuuringute ja seire ühisprogrammi raames, riikide teadusprogrammidest ja kõigist teistest asjakohastest allikatest, sealhulgas põlis- ja kohalikest teadmistest;

- c) tuginedes teadusuuringute ja seire ühisprogrammi raames, riikide teadusprogrammidest ja teistest asjakohastest allikatest kogutud teadusteabele ning võttes arvesse kalavarude majandamise ja ökosüsteemiga seotud asjakohaseid kaalutlusi, sealhulgas ettevaatusprintsipi ja kalapüügi võimalikku negatiivset mõju ökosüsteemidele, kaaluvad muu hulgas, kas kalade jagunemine, ränne ja arvukus kokkuleppealal toetaks säästvat töenduslikku kalapüüki, ja otsustavad sellest lähtudes:
- i) kas alustada läbirääkimisi, et luua üks või mitu täiendavat piirkondlikku või allpiirkondlikku kalandusorganisatsiooni või -korraldust kokkuleppeala kalapüügi majandamiseks; ning
- ii) kas (kui läbirääkimised on vastavalt alapunktile i alanud ja kokkuleppeosalised on kokku leppinud mehhanismides, millega tagatakse kalavarude jätkusuutlikkus) kehtestada kokkuleppealal nende kalavarude täiendavad või erinevad ajutised kaitse- ja majandamismeetmed;
- d) kehtestavad kolme aasta jooksul alates käesoleva kokkuleppe jõustumisest kokkuleppeala katsepüügi kaitse- ja majandamismeetmed. Kokkuleppeosalised võivad neid meetmeid aeg-ajalt muuta. Kõnealuste meetmetega nähakse muu hulgas ette, et:
- i) katsepüük ei tohi kahjustada käesoleva kokkuleppe eesmärki;

- ii) katsepüük peab olema kestuselt, ulatuselt ja mahult piiratud, et minimeerida mõju kalavarudele ja ökosüsteemidele ning selle suhtes tuleb kohaldada standardnõudeid, mis on kehtestatud artikli 4 lõike 5 kohaselt vastu võetud andmejärgamisprotokollis;
- iii) kokkuleppeosaline võib katsepüüki lubada üksnes pädevate teadusuuringute alusel ning kui see on kooskõlas teadusuuringute ja seire ühisprogrammi ja tema enda riikliku/riiklike teadusuuringute programmi(de)ga;
- iv) kokkuleppeosaline võib katsepüüki lubada üksnes pärast teiste kokkuleppeosaliste teavitamist sellise püügi kavadest ja teistele kokkuleppeosalistele kõnealuste kavade kohta märkuste esitamise võimaluse andmist ning
- v) kokkuleppeosaline peab tema poolt lubatud katsepüüki nõuetekohaselt seirama ja sellise püügi tulemustest teistele kokkuleppeosalistele aru andma.

- 2. Käesoleva kokkuleppe täitmise edendamiseks, sealhulgas teadusuuringute ja seire ühisprogrammi ning artikli 4 kohaselt võetud muude meetmete seisukohast, võivad kokkuleppeosalised moodustada komiteesid või sarnaseid organeid, mille töös võivad osaleda Arktika kogukondade, sealhulgas sealsete põliselanike esindajad.

Artikkel 6

Otsuste tegemine

1. Kokkuleppeosaliste otsused menetlusküsimustes võetakse vastu kokkuleppeosaliste enamuse poolt- või vastuhäältega.
2. Kokkuleppeosaliste otsused sisulistes küsimustes võetakse vastu konsensuslikult. Käesolevas kokkuleppes tähendab „konsensus“, et otsuse tegemisel ei esitata ühtegi ametlikku vastuväidet.
3. Küsimus loetakse sisuliseks, kui kokkuleppeosaline seda selleks peab.

Artikkel 7

Vaidluste lahendamine

Käesoleva kokkuleppe tõlgendamise või kohaldamisega seotud kokkuleppeosaliste vahelise vaidluse suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* 1995. aasta kokkuleppe VIII osas sätestatud vaidluste lahendamist käsitlevaid sätteid sõltumata sellest, kas kokkuleppeosalised on 1995. aasta kokkuleppe osalised või mitte.

Artikkel 8

Kokkuleppevälised riigid

1. Kokkuleppeosalised innustavad käesoleva kokkuleppe väliseid riike võtma käesoleva kokkuleppe sätetega kooskõlas olevaid meetmeid.
2. Kokkuleppeosalised võtavad rahvusvahelise õigusega kooskõlas olevaid meetmeid, et hoida ära kokkuleppeväliste riikide lipu all sõitvate laevade tegevust, mis kahjustab käesoleva kokkuleppe tõhusat rakendamist.

Artikkel 9

Allkirjastamine

1. Käesolev kokkulepe on Kanadale, Hiina Rahvavabariigile, Taani Kuningriigile (seoses Fääri saarte ja Gröönimaaga), Islandile, Jaapanile, Korea Vabariigile, Norra Kuningriigile, Venemaa Föderatsioonile, Ameerika Ühendriikidele ja Euroopa Liidule allkirjastamiseks avatud ... [asukoht] alates ... [kuupäev] ning see jääb allkirjastamiseks avatuks 12 kuu jooksul pärast kõnealust kuupäeva.
2. Käesoleva kokkuleppe allkirjastajad võivad selle igal ajal ratifitseerida või heaks kiita.

Artikkel 10

Ühinemine

1. Käesolev kokkulepe jääb ühinemiseks alaliselt avatuks artikli 9 lõikes 1 loetletud riikidele, kes ei ole käesolevat kokkulepet allkirjastanud, ja Euroopa Liidule, kui see ei ole käesolevat kokkulepet allkirjastanud.
2. Pärast käesoleva kokkuleppe jõustumist võivad kokkuleppeosalised kutsuda käesoleva kokkuleppega ühinema teisi tõelise huviga riike.

Artikkel 11

Jõustumine

1. Käesolev kokkulepe jõustub 30. päeval pärast kuupäeva, mil hoiulevõtja on artikli 9 lõikes 1 loetletud riikidelt ja Euroopa Liidult kätte saanud kõik käesoleva kokkuleppe ratifitseerimis-, heakskiitmis- või ühinemiskirjad.
2. Pärast käesoleva kokkuleppe jõustumist jõustub see iga artikli 10 lõike 2 kohaselt ühinema kutsutud riigi suhtes, kes on 30 päeva jooksul pärast ühinemiskirja hoiule andmise kuupäeva kõnealuse kirja hoiule andnud.

Artikkel 12

Kokkuleppest taganemine

Kokkuleppeosaline võib käesolevast kokkuleppest taganeda igal ajal, saates hoiulevõtjale diplomaatiliste kanalite kaudu kirjaliku teate oma taganemisest, täpsustades kokkuleppest taganemise kuupäeva, mis peab olema vähemalt kuus kuud pärast teate kuupäeva.

Käesolevast kokkuleppest taganemine ei mõjuta selle kohaldamist ülejäänud kokkuleppeosaliste poolt ega taganeva kokkuleppeosalise kohustust täita kõiki käesolevast kokkuleppest tulenevaid kohustusi, mida ta muidu peaks käesolevast kokkuleppest sõltumatult täitma rahvusvahelise õiguse alusel.

Artikkel 13

Kokkuleppe kestus

1. Käesolev kokkulepe kehtib esialgu 16 aastat alates selle jõustumisest.
2. Lõikes 1 nimetatud esialgse kestuse lõppedes jääb käesolev kokkulepe kehtima järgneva(te)ks viieaastas(t)eks pikendus(t)eks, välja arvatud juhul kui kokkuleppeosaline:
 - a) esitab käesoleva kokkuleppe pikendamise suhtes ametliku vastuväite kokkuleppeosaliste viimasel koosolekul enne esialgse kestuse või järgneva(te) pikendus(t)e lõppu või

- b) saadab pikendamise suhtes hoiulevõtjale ametliku kirjaliku vastuväite mitte hiljem kui kuus kuud enne vastava ajavahemiku lõppemist.
3. Kokkuleppeosalised näevad ette tõhusa ülemineku käesoleva kokkuleppe ja iga võimaliku uue kokkuleppe vahel, millega luuakse täiendav piirkondlik või allpiirkondlik kalandusorganisatsioon või -korraldus kokkuleppeala kalapüügi majandamiseks, et kaitsta kokkuleppealal terveid mereökosüsteeme ning tagada kalavarude säilitamine ja säästev kasutamine.

Artikkel 14

Seos muude kokkulepetega

1. Kokkuleppeosalised tunnistavad, et nad täidavad praegu ja tulevikus oma rahvusvahelise õiguse asjakohastest sätetest tulenevaid kohustusi, samuti neid, mis on sätestatud konventsioonis ja 1995. aasta kokkuleppes, ning tunnistavad koostöö jätkamise tähtsust nende kohustuste täitmisel isegi käesoleva kokkuleppe kehtivuse lõppemisel või selle lõpetamisel, kui ei sõlmita kokkulepet, millega luuakse täiendav piirkondlik või allpiirkondlik kalandusorganisatsioon või -korraldus kokkuleppeala kalapüügi majandamiseks.

2. Ükski käesoleva kokkuleppe säte ei mõjuta ühegi kokkuleppeosalise seisukohti seoses nende rahvusvahelistest kokkulepetest tulenevate õiguste ja kohustustega ning nende seisukohtadega mereõigusega seonduvate võimalike küsimuste suhtes, sealhulgas Põhja-Jäämerel õiguste kasutamist ja jurisdiktsiooni käsitlevate võimalike seisukohtade suhtes.
3. Ükski käesoleva kokkuleppe säte ei mõjuta ühegi kokkuleppeosalise konventsioonis või 1995. aasta kokkuleppes sätestatud rahvusvahelise õiguse asjakohastest sätetest tulenevaid õigusi, jurisdiktsiooni ja kohustusi, sealhulgas õigust alustada läbirääkimisi kokkuleppealal ühe või mitme täiendava piirkondliku või allpiirkondliku kalandusorganisatsiooni või -korralduse loomiseks.
4. Käesoleva kokkuleppega ei muudeta ühegi kokkuleppeosalise õigusi ega kohustusi, mis tulenevad käesoleva kokkuleppega kooskõlas olevatest muudest kokkulepetest ja mis ei mõjuta teiste kokkuleppeosaliste käesolevast kokkuleppest tulenevate õiguste kasutamist ega kohustuste täitmist. Käesoleva kokkuleppega ei kahjustata ühegi olemasoleva kalavarude majandamise rahvusvahelise mehhanismi rolli ega pädevust ega minda nendega vastuollu.

Artikkel 15

Hoiulevõtja

1. Käesoleva kokkuleppe hoiulevõtja on Kanada valitsus.
2. Ratifitseerimis-, heakskiitmis- ja ühinemiskirjad antakse hoiule hoiulevõtjale.
3. Hoiulevõtja teatab kõigile allkirjastajatele ja kokkuleppeosalistele kõigi ratifitseerimis-, heakskiitmis- ja ühinemiskirjade hoiuleandmisest ning täidab muid ülesandeid, mis on ette nähtud 1969. aasta rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioonis.

Allkirjastatud _____, 201X, ühes eksemplaris
hiina, inglise, prantsuse ja vene keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset.